

מוצאי שבת קודש פרשת צו, אור ל"ג ניסן (מאמר א), ה'תשכ"ו

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 זרעו לכם לצדקה, וקאי גם שם הכוונה על כל המצות, פי
 2 צדקה שקולה כנגד כל המצות²⁶, ובכל תלמוד ירושלמי
 3 היא מצוות הצדקה נקראת בשם מצוה סתם (כמבאר בתניא²⁷
 4 וזה לשונו: "ובזה יובן מה שהפליגו רבותינו ז"ל במאוד מאוד במעלת הצדקה
 5 ואמרו ששקולה כנגד כל המצות ובכל
 6 תלמוד ירושלמי היא נקראת בשם
 7 מצווה סתם, כי כך היה הרגל הלשון
 8 לקרוא צדקה בשם מצוה סתם מפני
 9 שהיא עיקר המצוות מעשיות ועולה על
 10 כולנה שכולן הן רק להעלות נפש
 11 החיונית לה' שהיא היא המקיימת אותן
 12 ומתלבשת בהן להיכלל באור אין-סוף
 13 ברוך-הוא המלוכש בהן ואין לה מצוה
 14 שנפש החיונית מתלבשת בה כל כך
 15 כבמצוות הצדקה שבכל המצוות אין
 16 מתלבש בהן רק כוח אחד מנפש
 17 החיונית בשעת מעשה המצוה לבד,
 18 אבל בצדקה שאדם נותן מיגיע כפיו
 19 הרי כל כוח נפשו החיונית מלוכש
 20 בעשיית מלאכתו או עסק אחר
 21 שנשחק בו מעות אלו וכשנותן
 22 לצדקה הרי כל נפשו החיונית עולה
 23 לה' וגם מי שאינו נהנה מיגיעו, מכל-
 24 מקום הואיל ובמעות אלו היה יכול
 25 לקנות חיי נפשו החיונית הרי נותן חיי
 26 נפשו לה'").
 27 והזורעים את המצוות הם בני-
 28 ישראל, שאליהם נאמר
 29 הצווי "זרעו" גו'. ומקום
 30 הזריעה הוא "בארץ", וגם
 31 זה הארץ קאי מכון על בני-
 32 ישראל, שנקראים בנבואת
 33 מלאכי בשם "ארץ חפץ"²⁸,
 34 שזהו הטעם לכך שבני ישראל
 35 נקראים 'ארץ' הוא מצד הפטול
 36 לאלוקות וקבלת עול מלכות שמים, בחינת יראה תתאה, הדרגה
 37 התחתונה (והבסיסית) של יראת ה' שיש בהם בני ישראל, גם בני שאין
 38 להם יראת ה' בדרגות גבוהות, ובגלל שבמבטלים עצמם, בני ישראל נקראים
 39 'ארץ'. ועל זה קיום המצוות של בני ישראל שנמשל לזריעה נאמר²⁹
 40 בנבואת ישעיהו הפאים ישרש יעקב, יציץ ופרח ישראל
 41 ומלאו פני תבל תנובה, ומוסבר על כך בתורת החסידות שקיום
 42 המצוות על ידי בני ישראל נמשל (בכמה מובנים) לזריעת גרענים בארץ

1 המעבר לחודש ניסן, מעברין, דקרא כתיב²⁰ כי כתוב בפסוק במקרא
 2 שקביעות חג הפסח צריכה להיות דוקא בחדש האביב²¹ תקופת הבשלת
 3 התבואה, ובכל אופן למדים מכאן על הקשר בין קביעות חג הפסח לזמן
 4 בישול התבואה. וכן חג השבועות נקרא חג הקציר²², כי בתקופה
 5 זו בשנה קוצרים את התבואה ונתג
 6 הספות נקרא חג האסיף²² כי
 7 בתקופה זו אוספים את התבואה
 8 מהשדות לבתים.
 9 ומזה מהאמור על הקשר בין קביעות
 10 החגים לזמן בישול התבואה יובן
 11 ששכונת 'סדר זרעים' העוסק
 12 בענייני תבואה ופירות וההלכות
 13 הקשורות בכך וסמיכותו ל'סדר
 14 מועד', העוסק בענייני החגים, כפי
 15 שנקראו בלשון הפתוח המובא
 16 לעיל "אמונת עתיד" והמילה
 17 'אמונת' כתובה בסמך ל'מילה' 'עתיד'
 18 ודבוקה בה, באופן שמדגיש את הקשר
 19 והחיבור ביניהם (כמו ענין
 20 אחר), בין שקביעות
 21 המועדים הזמן בשנה שבו חלים
 22 החגים (כדברי חכמינו ז"ל המובאים
 23 לעיל "עתיד" זה 'סדר מועד')
 24 תלויה בזמני גמר הבשלת
 25 התבואה ("אמונת" זה 'סדר
 26 זרעים').
 27 ולקאורה אינו מובן²³, מהו
 28 הקשר והשכונות בפנימיות ותוכן
 29 העניינים של זמן בשול
 30 התבואה לענין התוכן והמשמעות
 31 הפנימית של המועדים?
 32 אך הענין יובן על-פי
 33 באור ענין התוכן והמשמעות של
 34 בשול התבואה וענין התוכן
 35 והמשמעות של המועדים
 36 בפנימיות העניינים, שמהם מהדברים כפי שהם בפנימיות נמשכים
 37 יורדים ומתגלים עניינים אלו כפי שהם כפשוטם למטה, כפי
 38 שממשך ומפרט.
 39 דהנה, פללות ענין הזריעה של זרעים בארץ (שעליו מדובר בסדר
 40 'זרעים' במשנה) שמהם כתוצאה מהזריעה נעשה בשול התבואה,
 41 הוא כמו שכתוב²⁴ בנבואת הושע וזרעתיה לי בארץ, דקאי
 42 הכוונה היא על ענין המצות, כמו שכתוב²⁵ במקום אחר בהושע

(20 בא יג, ד. 21) סנהדרין יא, ב ובפירש"י. (22) משפטים שם, טז. (23) ראה גם אה"ת משפטים ע' א'קעח. (24) הושע ב, כה. וראה תו"א בשלח סא, א. (25) הושע י, יב. (26) ב"ב ט, א. ירושלמי פאה פ"א ה"א. (27) פל"ז. (28) מלאכי ג, יב. (29) ישעי' כז, ו. וראה תו"א שמות נג, ג ואילך.